

**МІНІСТЕРСТВО
СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
(Мінсоцполітики)**

вул. Еспланадна, 8/10, м. Київ, 01601, тел.:(044) 289-86-22; 289-70-60, факс: 289-00-98 E-mail: info@mlsp.gov.ua,
Код ЄДРПОУ 37567866, рахунок UA388201720343180001000078737 в ДКСУ м. Києва, МФО 820172

09.01.2022 № 1865/0/2-22/37
На № _____ від _____

Про результати дослідження та вжиття заходів
реагування щодо захисту прав дітей

Обласні, Київська міська
державні адміністрації

Донецька та Луганська
військово-цивільні обласні
адміністрації

Національна соціальна
сервісна служба України

Міністерством соціальної політики відповідно до листа Представника Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини з дотримання прав дитини та сім'ї А. Філіпішиної від 13.01.2021 № 210.2/22/32.2 проаналізовано результати дослідження, проведеного спільно з Всеукраїнською благодійною організацією „Даун Синдром” з метою з'ясування обсягів насильства над дітьми та впливу насильства на дітей з порушеннями ментального розвитку.

Результати дослідження засвідчили наявність проблеми жорстокого поводження стосовно дітей з інвалідністю, зокрема:

переважна більшість респондентів (як з числа батьків дітей із синдромом Дауна, так і з числа інших респондентів, які не виховують таких дітей) вважають поширеним явищем жорстоке поводження стосовно дітей з інвалідністю, а також домашнє насильство щодо дітей;

випадки жорстокого поводження та насильства щодо дітей з інвалідністю відбуваються переважно у громадських місцях, закладах освіти та закладах охорони здоров'я;

найбільш поширеними причинами домашнього насильства більшість респондентів вважають наступні: традиція сімейного насильства в дитинстві; погані відносини між дружиною та чоловіком; наркоманія та алкоголізм (ці чинники та обставини варто враховувати при проведенні соціальної роботи з сім'ями та плануванні соціальних послуг);

основними причинами жорстокого поводження з дитиною в сім'ї респонденти вважають особистісні якості батьків (агресивність, авторитарність), невміння долати сімейні та життєві кризи, відсутність самореалізації, невміння виховувати дітей, незнання своїх прав та обов'язків

Вінницька обласна державна адміністрація

№1025/01.01-35/2.22 від 10.02.2022

66845
10:34

щодо дитини, відсутність у батьків позитивного прикладу поведження з дітьми, неприйняття дорослими дитячої індивідуальності;

більшість респондентів не обізнані щодо державних установ, соціальних служб, інших закладів та громадських організацій, які надають допомогу постраждалим від домашнього насильства;

найбільш ефективними для профілактики домашнього насильства заходами респонденти вважають спеціальні освітні програми в навчальних закладах, роботу телефонів довіри, служб психологічної підтримки, а також створення кризових центрів і притулків для постраждалих від домашнього насильства;

30 відсотків опитаних батьків дітей із синдромом Дауна стикалися з випадками жорстокого поведження з їхніми дітьми з боку оточення (переважно у формі психологічного та фізичного насильства), проте лише 4,3% з них звернулися за допомогою до соціальних працівників або психолога;

серед основних причин, через які батьки не звертаються за допомогою – недовіра в те, що хтось може допомогти, переконання в можливості самостійно вирішити проблему та впевненість, що скарга може лише нашкодити;

основними причинами вчинення насильства по відношенню до дитини з синдромом Дауна респонденти вважають не обізнаність щодо особливостей таких дітей, страх перед особливостями їхньої поведінки та невміння спілкуватися з ними.

Проведений аналіз результатів дослідження засвідчив потребу активізувати діяльність щодо:

проведення інформаційно-просвітницької роботи з метою підвищення обізнаності про форми жорстокого поведження з дитиною, формування ненасильницької моделі виховання дитини, усвідомлення неприйнятності застосування фізичного, психологічного та інших форм насильства в якості покарання, а також неприпустимості вчинення домашнього насильства у присутності дитини (відповідно до Закону України „Про запобігання та протидію домашньому насильству” дитина, яка стала свідком (очевидцем) домашнього насильства вважається постраждалою від такого насильства);

створення послуг для сімей з дітьми, у тому числі для дітей з інвалідністю, з інтелектуальними та психічними порушеннями, відповідно до їхніх потреб;

впровадження програм відповідального батьківства шляхом організації школи для батьків, груп взаємопідтримки, інших форм групової та індивідуальної роботи з батьками та молодими людьми з метою підвищення батьківської компетентності щодо виховання дитини;

інформування про заклади, установи та організації, що надають допомогу особам та сім'ям, які перебувають у складних життєвих обставинах, у тому числі потерпають від домашнього насильства, а також послуги, якими можуть скористатися постраждалі особи;

формування толерантного ставлення до дітей з інвалідністю та дітей з ментальними порушеннями, підвищення обізнаності про особливості таких

дітей, зокрема дітей з синдромом Дауна, особливості спілкування з ними.

Просимо довести інформацію про результати вищезазначеного дослідження (додається) до відома районних державних адміністрацій, органів місцевого самоврядування для врахування в роботі відповідними органами та структурними підрозділами з питань соціального захисту населення, охорони здоров'я, освіти і науки, установами та закладами, які надають соціальні послуги, а також вжиття відповідних заходів реагування щодо захисту прав дітей в межах наданих повноважень.

Про проведену роботу просимо поінформувати Мінсоцполітики до 30 березня 2022 року.

Додаток: на 43 арк.

Заступник Міністра

Борис ЛЕБЕДЦОВ

